

активів і депозитів, що утримують банк від обслуговування інсайдерів) і контролювали їх на рівні окремих фінансових інститутів (мікропруденційне регулювання). У грошово-кредитній політиці розвинених країн їх роль була незначною - все зводилося до таргетування інфляції і ставки рефінансування. Фінансова криза висвітлила недостатність такого підходу. У ряді документів, прийнятих G20, від центробанків зажадали підвищення дієвості нагляду над економікою і введення макропруденційного нагляду [3].

Список використаних джерел:

1. Ковалюк О. Фінансовий механізм організації економіки: проблеми теорії і практики. – Л.: Вид. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 354 с.
2. Ковальов М., Пасенко С., Світовий криза і механізми захисту від зовнішніх впливів на фінансову стабільність країни. – Вісник асоціації банків №23-24 від 30.08.2013 – М.: вид. центр «Вісник», 2013 – 75 с.
3. Механізм стабілізації в Європі. Інформаційний центр Сітібанку. Москва: Citigroup Inc. (Травень 2010), [Електронний ресурс] – доступно - http://www.citibank.ru/russia/citigold/rus/research5_2_arch.html.
4. Геєць М., Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку — К. : Ін-т екон. прогнозування НАН України : Фенікс, 2003. – 1008 с.

УДК 336.278

Борисюк О.В.

*к.е.н., доцент кафедри фінансів та оподаткування
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*

Оцінка реструктуризації державного боргу України у 2015 році

Проблема зростання державного боргу є досить актуальною в наш час і привертає увагу як теоретиків, так і практиків з цього питання.

Досить складною виявилася ситуація із борговою безпекою у 2015 році, оскільки більшість індикаторів демонстрували перевищення граничних значень від встановлених.

Основними причинами проведення реструктуризації частини державного боргу стали наступні характерні моменти.

По – перше, саме на грудень 2015 року припадали найбільші навантаження на державний бюджет по сплаті зовнішнього валового боргу (понад 20 % ВВП). По – друге, оскільки долар США у структурі валют погашення займав панівні позиції, це автоматично загострило питання у зв'язку із девальвацією гривні. По – третє, бойові дії на сході нашої держави погіршили ситуацію у фінансовій системі, в тому числі й стосовно виплати боргу. По – четверте, протягом 2013-2015 рр. міжнародні рейтингові агентства знизили кредитний рейтинг України з недостатнього рівня кредитоспроможності до дефолтного рівня, тобто із рівня. Це наклало свій відбиток на фінансовому ринку України, в тому числі й на котируваннях євробондів. Станом на вересень 2015 р. величина державного боргу досягла критичного рівня у 90% ВВП.

В ситуації, що склалася, єдиним правильним виходом, на думку багатьох аналітиків, було проведення реструктуризації частини державного боргу, що й відбулося на практиці [1].

Зупинимось детальніше на позитивних і негативних моментах проведення реструктуризації.

За попередніми даними, деякі положення реструктуризації справлятимуть певний тиск на висхідні тенденції в українській економіці. Так, якщо темпи зростання економіки перевищать 3% на рік, кредитори отримають 15% вартості цього відсотка зростання ВВП. Якщо темп зростання економіки перевищить 4% на рік, кредитори отримають 40% вартості від кожного відсотка такого зростання. Важливо, що названі положення вступають в силу тільки починаючи з 2021 року [2, с.27].

Також до негативних моментів проведення реструктуризації можна віднести: обмеженість списання основної суми боргу, оскільки отримали вдвічі менше (20%), аніж просили (понад 40 %). Хоча нагадаємо, що Греції було списано понад 52% боргу. Також передбачено деяке зростання відсоткових ставок із 7,2% до 7,75% на рік [3].

Разом із тим, до позитивних моментів можна віднести продовження співпраці МВФ (оскільки реструктуризація була однією із вимог), відстрочку сплати державного боргу до 2019 рок та списання 20 % основної частини державного боргу. Також, за підрахунками фахівців, в 2016 році Україна зекономить 10 млрд грн на виплатах з обслуговування державного боргу і 54 млрд грн на виплатах основної частини боргу.

Водночас слід відмітити, що Україна й надалі продовжила практику накопичення боргів. Так, у травні 2015 року між урядом України та США була підписана угода про надання гарантій запозичення і вже в червні уряд успішно розмістив єврооблігації на загальну суму 1 млрд дол. США. Успішно тривала співпраця з міжнародними фінансовими установами. Зокрема: Світовий банк надав 3 кредити на розвиток державного управління, тепло- та енергозабезпечення, охорону здоров'я та розвиток транспорту на суму 1,32 млрд дол. США; ЄІВ відкрив уряду України та українським підприємствам 3 кредитні лінії загальним обсягом 1,26 млрд євро на реалізацію проектів в енергетичному та аграрному секторах, а також економічний розвиток; ЄБРР профінансував 16 інвестиційних проектів українських підприємств на загальну суму 1,3 млрд євро в галузі сільського господарства, енергетичній, транспорту, машинобудування та ін.; Японське агентство міжнародного співробітництва надало уряду кредит на економічну та фінансову стабілізацію обсягом 450 млн дол. США [4].

Враховуючи той факт, що протягом 2015-2018 років Україна потребує близько 40 млрд дол. США для покриття «фінансової діри», що виникла внаслідок геополітичного конфлікту на сході та нераціональної економічної політики попереднього керівництва країни. Самотужки Україні складно буде покрити фінансові розриви, тому співпраця з МВФ є важливим чинником подальшого економічного розвитку країни та виконання зовнішніх зобов'язань. Але важливим при цьому лишається питання раціонального використання залучених коштів та ефективність їх використання.

Список використаних джерел:

1. Аналіз сучасного стану державного боргу та ключові напрями забезпечення боргової безпеки України - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/2015_analit/derzh_borg.pdf.
2. Борисюк О. В. До питання реструктуризації зовнішнього боргу України / О. В. Борисюк // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал / уклад. Л. Г. Ліпич, М. Б. Кулинич. Луцьк : Вежа – Друк, 2015. – № 4. – с. 26 -31.
3. Бюджетний щоденник на 2016 рік. – [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://rada.gov.ua/uploads/documents/36178.pdf>.
4. Державний борг України : оцінка ризиків загострення ситуації до кінця 2015 року . – [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://newukraineinstitute.org/media/news/572/file/Debt0710.pdf>.

УДК 336.61

Буряченко А.Є.
д.е.н., професор кафедри фінансів
ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»

РЕФОРМУВАННЯ КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА МІСТА

Комунальне господарство - одна з найбільш важливих для міста сфер економіки, яка надає населенню відповідні послуги на гарантованому державою рівні, а також забезпечує необхідні умови для функціонування господарського комплексу столиці. До її складу входить десять підгалузей, кожна з яких є окремою самостійною одиницею. Саме ж комунальне господарство являє собою складну систему, взаємопов'язаними елементами якої виступають окремі підгалузі. Зміни та зрушення в якій-небудь з них впливають на функціонування системи в цілому

Ситуація в галузі є дуже складною. За останні роки зменшилися обсяги виконаних робіт та наданих послуг, погіршилася їх якість. Занижені тарифи на комунальні послуги для населення, скорочення дотування галузі за відсутності адекватного механізму фінансування (альтернативних джерел фінансування) призвели до погіршення її фінансового стану, що значно ускладнило забезпечення необхідного рівня комунального обслуговування, оскільки виробники послуг не мають стимулу до економного і раціонального господарювання, а споживачі - до їх раціонального (економного) споживання. Обсяги капітальних вкладень у комунальне господарство не забезпечують пропорційного розвитку інфраструктури районів міста, необхідного нарощування потужностей об'єктів тепло-, водо-, газопостачання та водовідведення. В свою чергу це негативно позначається на розвитку народногосподарського комплексу столиці в цілому.

У зв'язку з недостатнім рівнем розвитку інженерної інфраструктури відбувається штучне стримування темпів введення в експлуатацію нових об'єктів, нарощування потужностей на діючих.

Диспропорція в темпах будівництва та інженерного забезпечення, доступність та дешевизна енергоносіїв, що стали звичними протягом багатьох років, створили ситуацію практично повного ігнорування питань енергозбереження та запровадження ефективних маловитратних технологій у комунальній сфері